

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE**

**PROGRAM POTPORE ZA UNAPRJEĐENJE UZGOJA
IZVORNIH PASMINA PERADI
ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2023. GODINE**

Zagreb, srpanj 2021. godine

1. UVOD

Uzgoj izvornih pasmina domaćih životinja, među kojima i izvornih pasmina peradi od iznimnog je značaja za Republiku Hrvatsku. Temelj uzgoja je kontinuirana provedba uzgojno-seleksijskog rada koja kao rezultat ima stvaranje novih generacija životinja poboljšanih proizvodnih osobina. Izvorne pasmine uz tradicijsku i proizvodnu vrijednost, značajne su i sa stajališta očuvanja genotipova životinja koje su izrazito prilagođene promjenjivim okolišnim uvjetima.

U Republici Hrvatskoj priznate su i uzgajaju se dvije izvorne pasmine peradi, kokoš hrvatica i zagorski puran. Ukupan nacionalni uzgoj čini gotovo 13 milijuna kljunova peradi, od čega je 5.264 uzgojno valjanih kljunova kokoši hrvatice i 2.606 uzgojno valjanih kljunova zagorskog purana koji sudjeluju u provedbi uzgojnih programa, što podrazumijeva plansko vođenje uzgoja, izbjegavanje uzgoja u srodstvu i pojave genetskih anomalija, te stvaranje jedinki veće proizvodne učinkovitosti. Uz poboljšanje proizvodnih svojstava primarni cilj provedbe uzgojnih programa izvornih pasmina je i očuvanje pasmine uz povećanje broja uzgojno valjanih jedinki.

Provedba uzgojno-seleksijskog rada za kokoš hrvaticu i zagorskog purana propisana je odobrenim uzgojnim programima kojih je nositelj priznato uzgojno udruženje Hrvatski savez uzgajivača izvornih pasmina peradi (dalje u tekstu: Savez). Ugovorom o provedbi specifičnih tehničkih aktivnosti u upravljanju odobrenim uzgojnim programima za izvorne pasmine peradi u Republici Hrvatskoj definirani su odnosi Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (dalje u tekstu: HAPIH) kao ovlaštene treće strane i Saveza u području provedbe određenih aktivnosti navedenih u uzgojnim programima što uključuje upis uzgojno valjanih kljunova kokoši hrvatice i zagorskog purana u Središnji popis matičnih jata izvornih pasmina peradi.

Uzgojno valjanu populaciju izvornih pasmina peradi koja sudjeluje u provedbi uzgojnih programa čine muški i ženski rasplodni kljunovi, poželjnih osobina koje se prate u sustavima kontrole proizvodnosti. Uzgoj uzgojno valjanih kljunova kokoši hrvatica odvija se po matičnim jatima veličine optimalno 11 životinja, omjera spolova 1 pijetao na 10 kokoši, a uzgojno valjanih zagorskih purana po matičnim jatima u kojima je omjer spolova 1 puran na 5 do 8 purica. Veličina jata ograničena je na manji broj jedinki radi mogućnosti bolje kontrole proizvodnih svojstava. Jedan uzgajivač može imati više matičnih jata uz uvjet osiguravanja odvojenog držanja po jatima u vrijeme parenja, nesenja rasplodnih jaja i uzgoja podmlatka. Uzgajivači za svako matično jato izvornih pasmina vode zaseban Očevidnik u koji se upisuju podaci o praćenim proizvodnim odlikama jata tijekom jedne kalendarske godine.

Proizvodne podatke nakon obrade HAPIH unosi u Središnji popis matičnih jata izvornih pasmina peradi.

Sudjelovanjem u provedbi uzgojnih programa, ulaganjem dodatnog vremena i rada, uzgajivači izravno utječu na uspješnost njegove provedbe, odnosno postizanje zadanih ciljeva i očuvanje populacija izvornih pasmina peradi.

Uvođenjem potpore za unaprjeđenje uzgoja izvornih pasmina peradi temeljem Programa potpore za unaprjeđenje proizvodnog potencijala u sektoru mesnog govedarstva u sustavu krava-tele, unaprjeđenje uzgoja ovaca, koza te izvornih pasmina peradi za razdoblje od 2018. do 2020. godine postignut je porast broja uzgojno valjanih kljunova, što je preduvjet za kvalitetnu selekciju u provedbi uzgojnog programa i očuvanja pasmine.

U okviru ovog Programa, potpora se dodjeljuje za poticanje uzgoja uzgojno valjanih kljunova kokoši hrvatice i zagorskog purana, čijom provedbom će se omogućiti nastavak povećanja broja uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina peradi ali i potaknuti interes kod novih uzgajivača za uzgoj izvornih pasmina.

2. PRAVNA OSNOVA

Program potpore za unaprjeđenje uzgoja izvornih pasmina peradi za razdoblje od 2021. do 2023. godine (u daljnjem tekstu: Program) donosi se na temelju članka 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18, 42/20, 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 52/21).

Potpore iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24.12.2013.) kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2019/316 od 21. veljače 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1408/2013 o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL LI 51, 22.2.2019.).

3. TRAJANJE PROGRAMA

Program se provodi u razdoblju od 2021. do 2023. godine, odnosno od dana donošenja Programa do 31. prosinca 2023. godine.

4. CILJEVI PROGRAMA

Provedbom ovog Programa ispunit će se sljedeći ciljevi:

- unaprjeđenje provedbe uzgojnih programa za izvorne pasmina peradi,
- povećanje broja uzgojno valjanih kljunova izvornih pasmina peradi,
- povećanje proizvodnosti po uzgojno valjanoj jedinki,
- poticanje gospodarske konkurentnosti uzgoja izvornih pasmina peradi,
- poboljšanje statusa poljoprivrednika u vrijednosnom lancu.

5. KORISNICI

Korisnici potpore iz ovog Programa su poljoprivrednici u smislu članka 3. stavka 1. točke a. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18, 42/2, 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 52/21) upisani u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji sudjeluju u provedbi uzgojnih programa za izvorne pasmine peradi.

6. PRIHVATLJIVI KLJUNOVI

Potpore za unaprjeđenje uzgoja izvornih pasmina peradi dodjeljuje se za sufinanciranje uzgoja uzgojno valjanih rasplodnih muških i ženskih kljunova kokoši hrvaticice i zagorskog purana upisanih u Središnji popis matičnih jata izvornih pasmina peradi koja se nalaze na poljoprivrednom gospodarstvu korisnika na dan 15. listopada u godini podnošenja zahtjeva za potporu.

Korisnici su dužni za svako matično jato voditi zaseban Očevidnik, a proizvodne podatke iz Očevidnika nakon obrade HAPIH unosi u Središnji popis matičnih jata izvornih pasmina peradi.

Jedinični iznos potpore po kljunu utvrđuje se temeljem ukupnog broja prihvatljivih kljunova za potporu i visine sredstava predviđenih Programom, pri čemu jedinični iznos potpore ne može biti veći od:

- 110,00 kuna po prihvatljivom kljunu zagorskog purana
- 40,00 kuna po prihvatljivom kljunu kokoši hrvaticice.

7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA

Za provedbu Programa osigurana su financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcijama za 2022. i 2023. u iznosu od 500.000,00 kuna godišnje, odnosno 1.500.000,00 kuna u trogodišnjem razdoblju provedbe Programa.

8. PROVEDBA PROGRAMA

Provedba Programa propisat će se Pravilnikom, a provoditi će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Pravilnikom će se propisati uvjeti prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava .